

torands, estudiants i tècnics. Les dades obtingudes serviràn per a canviar les nostres percepcions sobre el procés de romanització del camp a l'actual Catalunya.

Pel que fa a les publicacions científiques, molt nombroses i d'alt nivell, entre les quals cal assenyalar monografies, articles, col·laboracions en obres col·lectives, ponències i contribucions a congressos i simposis, destaquen *Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro*, *Cronologia i poblament a l'àrea rural de Baetulo*, *Ager Tarraconensis 4. Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona* / *Els Antigons, a High Status Villa in the Camp de Tarragona*, *Ager Tarraconensis 1. Aspectes històrics i marc natural* / *Historical aspects and natural setting*, *Actes del simposi «Les vil·les romanes a la Tarraconense»*, *Homenatge a Miquel Tarradell*, «L'època romana» a *Història agrària dels Països Catalans*, *Using archaeomagnetism to improve the dating of three sites in Catalonia (NE Spain)*, *Un balneum du ve siècle dans le bâtiment octogonal de Can Ferrerons (Barcelone)* o *La diversité de l'habitat rural dans l'ager Tarraconensis à l'époque républicaine*, entre d'altres.

Convé remarcar l'encàrrec rebut per part dels curadors de la *Història agrària dels Països Catalans* per escriure el capítol corresponent a l'època romana, amb la qual cosa

s'especificava el reconeixement com a màxima experta en aquest camp entre els arqueòlegs del país.

La doctora Marta Prevosti i Monclús ha dedicat la seva vida professional a l'arqueologia clàssica, disciplina en la qual és coneguda i reconeguda. A una sòlida formació hi afegeix una gran intel·ligència i unes idees molt clares que han estat decisives en la seva vida acadèmica. Fou professora de la Universitat de Barcelona i, ara mateix, investigadora de l'ICAC, des d'on ha dirigit (i dirigeix) importants projectes d'una ambició poques vegades vista en aquest país que han donat uns resultats excel·lents i que han estat objecte de diverses publicacions absolutament modèliques. En tot moment ha estat una investigadora compromesa amb la seva llengua i el seu país. Recordem que com a vocal de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, ha estat responsable de la recuperació de la figura i l'obra de Josep de C. Serra i Ràfols, el gran arqueòleg i membre numerari de l'IEC, traspassat l'any 1970, que posà les bases de l'arqueologia catalana moderna, però que patí les conseqüències d'una guerra perduda i d'una llarga postguerra.

Josep Maria NOLLA

Patrizio Rigobon (Mogliano, Vèneto, 1959) és investigador i docent universitari i traductor. Es va llicenciar en llengües i literatures estrangeres, en l'especialitat de filologia hispànica, catalana i anglesa, a la Universitat Ca' Foscari, de Venècia, l'any 1984; en 1986-1988 feu estudis a la Facultat de Ciències Polítiques de la Universitat de Pàdua; en 1987-1988 en feu d'interpret i traductor del Ministeri de l'Interior, a Roma, i el 1991 es doctorà en estudis ibèrics a la Universitat de Bolonya, amb una tesi sobre *Cultura i ideologia en Enric Prat de la Riba*.

En 1991-2001 va centrar la docència en matèries de literatura espanyola a la Universitat de Bolonya, en la qual va introduir, el 1996, l'assignatura de literatura catalana, i el curs 1998-1999 va dedicar a temes catalans un curs sobre història d'Espanya a la Universitat de Trieste. A partir de l'any 2000 forma part del cos docent de la Universitat Ca' Foscari, actualment com a *professore aggregato* de literatura catalana i literatura espanyola. Al llarg dels anys ha estat ponent invitat en nombrosos congressos, a Frankfurt (1994), París (1995), Londres (1999), Budapest (2006), Nàpols (2005), Palma (2008), Barcelona (2011 i 2016) i Girona (2017).

Fundador, el 2011, de la *Rivista Italiana di Studi Catalani* (de la qual és codirector amb Veronica Orazio), col·labora a *Rassegna Iberistica* i altres publicacions científiques com *Spagna Contemporanea*, *Journal of Spanish Cultural Studies* i *Limes. Rivista Italiana di Geopolitica*, amb estudis sobre Ramon Llull i el lullisme, sobre diversos escriptors i historiadors contemporanis, entre els quals, Joan Maragall, Enric Prat de la Riba, Eugeni d'Ors,

Josep M. de Sagarra, Salvador Espriu, Jaume Vicens Vives, Miquel Batllori, Joan Sales i Maria Barbal, i sobre temes com el Noucentisme, l'ensenyament del català i aspectes socials de la llengua catalana, les traduccions de la Fundació Bernat Metge i altres de relatius a la traducció.

Als autors contemporanis, a més d'una traducció de l'original llatí a l'italià de *Consolatio Venetorum* de Ramon Llull, hi ha dedicat la seva rellevant tasca de traductor d'obres catalanes: Salvador Espriu (*Tres sorores*, traducció i introducció, 1993); Joan Perucho (*Il libro dei cavalieri*, 1995; reed. 2001); Montserrat Roig (*La voce melodiosa*, 1997); Albert Sánchez Piñol (*La pelle fredda*, 2005, i *Pagliacci e mostri*, 2009); Jordi Puntí (*Animali tristi: campionato umano sentimentale* (2006); Lluís-Anton Baulenas (*Un sacco d'ossa*, 2009); Miquel de Palol (*Un uomo qualunque*, 2009); Helena Alvarado (*Calce e memoria*, 2009); Montse Banegas (*Una donna scomoda*, 2010); Manuel de Pedrolo (*Seconda origine*, 2011); Manuel Baixauli (*L'uomo manoscritto*, 2012, amb Silvana Cupiccio) i Isabel-Clara Simó (*Io e mio fratello*, 2014).

Des de l'Associazione Italiana di Studi Catalani (AISC), de què ha estat vicepresident i president (2008-2012), ha organitzat o coorganitzat, a Venècia, els congressos «La Catalogna in Europa, l'Europa in Catalogna. Transiti, passaggi, traduzioni» (2008) i «Le città inconfessabili. Dalla Catalogna a l'Europa, passando per l'America» (2009), un acte acadèmic amb motiu de l'Any Llull, dedicat la croada i a la política mediterrània i encomanat a l'historiador Franco Cardini (2016), el simposi «Mediterraneità» (2018) i, anualment, d'ençà del 2014 i amb motiu de la diada del lli-

bre, el festival cultural «Primavera en català», amb la participació d'escriptors i crítics literaris italians i catalans.

L'AISC, durant la seva presidència, va ser guardonada amb el Premi Ramon Llull, i a títol personal li han estat atorgats el premi Pompeu Fabra (2009) a la projecció i difusió de la llengua catalana i el premi Batista i Roca (2011),

atorgat per l'Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana, com a reconeixement de la seva tasca per mantenir la presència catalana i augmentar l'estudi de la cultura dels Països Catalans a Itàlia.

Manuel JORBA

Anna Sawicka (Cracòvia, 1957) és professora de llengua i literatura catalanes i espanyoles a la Universitat Jagellònica de Cracòvia. Llicenciada en filologia hispànica, després es va doctorar en humanitats a la mateixa institució on treballa. L'any 1994 va arribar a Barcelona per a un lectorat de tres anys, que va acabar allargant dos anys més i que li va permetre gaudir d'un contacte directe amb la llengua catalana. Després ha fet estades de recerca a Catalunya i de docència (un trimestre a la Universitat de Vic dins el programa Erasmus).

Tot i dedicar-se, com és habitual a Europa, a l'hispanisme, s'encarrega especialment dels cursos de llengua i literatura catalanes i col·labora activament en les tasques de difusió de la literatura i la cultura catalanes, sovint conjuntament amb l'Institut Ramon Llull i fins que van suprimir les subvencions per als temes catalans també amb l'Institut Cervantes. De fet, és la persona de referència de la catalanística polonesa.

En reconeixement a la seva contribució a la promoció de la literatura catalana a l'estranger, l'any 2011 va rebre el XXIII Premi Josep M. Batista i Roca. El 2015 va obtenir el Premi de la Fundació Ramon Llull a la Traducció Literària, per la seva versió de *Les veus del Pamano* de Jaume Cabré (*Glosy Pamano*, Varsòvia, Marginesy, 2014), novel·la convertida en un veritable *best-seller* a Polònia. L'any 2013 va traduir del mateix autor *Jo confesso* (*Wyznaje*, Varsòvia, Marginesy), que ja havia estat un gran èxit de públic i de crítica; el 2015, *Senyoria* (*Jaśnie pan*, Varsòvia, Marginesy), i el 2016, *L'ombra de l'eunuc* (*Cień Eunucha*, Varsòvia, Marginesy).

A més, ha estat la traductora d'altres autors com ara Al-

bert Sánchez Piñol, *La pell freda* (*Chłodny dotyk*, Varsòvia, Oficyna Literacka Noir sur Blanc, 2006); Sergi Belbel, *Tàlem* (*Loze*, Cracòvia / Księgarnia Akademicka, 2001); Maria Àngels Anglada, *El violí d'Auschwitz* (*Skrzypce z Auschwitz*, Varsòvia, Muza, 2010), o Lluís-Anton Baulenas, *Per un sac d'ossos* (*Za worek kości*, Cracòvia / Wydawnictwo Literackie, 2008).

A banda de les traduccions de narrativa catalana, la doctora Anna Sawicka es dedica a la investigació, de manera especial a la recepció polonesa d'autors catalans (Llull, Verdaguer, Rusiñol o Calders). En aquesta línia s'ha d'inscriure la traducció del *Llibre d'Amic e Amat* (*Księga Przyjaciela i Umilowanego*, Cracòvia, Księgarnia Akademicka, 2003), la tasca de redactora de la col·lecció «*Studia iberystyczne*» de la Universitat Jagellònica de Cracòvia (obres miscel·lànies amb molts estudis de catalanística) i l'activitat directiva a l'Institut de Filologia Romànica d'aquesta institució. Ha publicat també en revistes com *Estudios Hispánicos*, *Quaderns. Revista de Traducció* (UAB), *Serra d'Or*, *Anuari de Filologia* (UB) o *Anuari Verdaguer* (UVic-UCC).

La qualitat de les seves traduccions poloneses, deguda en part, segons l'autora, al seu coneixement directe i continuat del català, el treball docent i investigador constant de mantenir ben present la llengua i la literatura catalanes en els programes acadèmics de Cracòvia i l'activitat com a divulgadora permanent de la cultura catalana a Polònia la fan mereixedora de pertànyer com a membre corresponent de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

Ramon PINYOL

Paolo Sommella és professor emèrit de topografia antiga de la Universitat de Roma La Sapienza, en la qual ha exercit una intensa tasca docent des del 1964, i eminent arqueòleg que ha dedicat bona part de la seva activitat científica a l'estudi de la protohistòria italiana i de l'antiguitat romana des del camp de la topografia arqueològica i de la cartografia del mon antic. Ha impartit també docència a la Scuola di Specializzazione in Archeologia (1980-2010) a Roma i a la Scuola Italiana di Perfezionamento in Archeologia d'Atenes (1992-1998).

En el camp de l'activitat acadèmica, és membre, des del 1992, de l'Accademia Nazionale dei Lincei a Roma, mem-

bre efectiu de la Pontificia Accademia Romana di Archeologia i membre ordinari de la Societ  di Studi della Magna Grecia.  s també membre corresponent de l'Institut Arqueològic Alemany, de l'Istituto di Studi Etruschi e Italici, de la Societ  des Antiquaires de France i de la Real Academia de la Historia de Madrid. Del 2008 al 2017, ha presidit l'Istituto Nazionale di Studi Romani

Des del 2002 ha estat delegat per Itàlia i per la Ciutat del Vaticà a la Unio Acad mica Internacional (UAI), i va formar part del *Bureau* d'aquest organisme internacional des del 2009 fins al 2012.

Dins el marc de la col·laboració interacad mica promo-